

TURKEY RIGHTS MONITOR

Sayı 180 | Tarih 27 Kasım-3 Aralık, 2023

(İlgili kaynakların linkleri İngilizce versiyonda yer almaktadır.)

KEYFİ GÖZALTI VE TUTUKLAMALAR

Hafta boyunca savcılar en az 37 kişi hakkında Gülen hareketiyle irtibatlı oldukları gerekçesiyle gözaltı kararı verdi. Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklama Çalışma Grubu (WGAD) tarafından Ekim 2020'de yayımlanan bir görüş belgesinde söz konusu grupla bağlantılı olduğu iddia edilen kişilerin geniş çaplı ve sistematik olarak hürriyetinden mahrum bırakılmasının insanlığa karşı suç teşkil edebileceği belirtildi. Derneğimiz 15 Temmuz darbe girişiminden bu yana gerçekleşen Gülen hareketi bağlantılı toplu gözaltı uygulamalarını detaylı bir veritabanı vasıtasıyla sistematik olarak kayda geçirmektedir.

1 Aralık: Türkiye Adli Tıp Kurumu (ATK), ciddi engelleri ve sağlık sorunları olan 81 yaşındaki Kürt kadın Makbule Özer'in hapis cezasını çekmeye uygun olduğuna dair bir rapor yayınladı.

ZORLA KAYBEDİLMELER

Hafta boyunca, 2016-2018 yılları arasındaki olağanüstü hal döneminde görevinden ihraç edilen ve 6 Ağustos 2019 tarihinde ortadan kaybolduğu ihbar edilen eski kamu çalışanı Yusuf Bilge Tunç'tan bir haber alınmadı. Tunç'un ortadan kaybolması 2016 yılından bu yana yaşanan ve Türk hükümetinin dahil olduğuna dair güçlü bulgular içeren bir dizi zorla kaybedilme vakasının son örneklerinden biri oldu.

TOPLANTI VE ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜ

30 Kasım Urfa'da bir işçinin sendikaya üye olduğu gerekçesiyle işten çıkarılmasını protesto etmek için işyeri

önünde yapılan basın açıklamasına müdahale eden jandarma, BİRTEK-SEN Genel Başkanı Mehmet Türkmen ile sendika temsilcileri Çayan Dursun ve Mazlum Ayçiçek'i gözaltına aldı.

30 Kasım: Urfa Valiliği 29 Kasım 2023 tarihinde yaptığı açıklama ile 29 Kasım 2023 tarihinden itibaren 3 gün süreyle basın açıklaması, miting, yürüyüş, açlık grevi, oturma eylemi, çadır kurma, stant açma, bildiri dağıtma, afiş asma ve benzeri eylem ve etkinlikleri yasakladı.

1 Aralık: Bu yılın başlarında Türkiye'nin güneyini vuran iki şiddetli depremin hemen ardından İstanbul'un Kadıköy ilçesinde toplanan ve yaşanan yıkımın ve yüksek ölü sayısının nedeninin yolsuzluk olduğunu iddia eden doksan yedi protestocu hakkında dava açıldı.

İFADE VE BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ

27 Kasım Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (RTÜK), 2023 yılının ilk 11 ayında yedi muhalif televizyon kanalına toplam 22 milyon TL'den (760.982 \$) fazla para cezası verdi.

27 Kasım: Mardin'in Derik ve Kızıltepe ilçelerinde yapılan ev baskınlarında sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptıkları iddiasıyla 17 kişi gözaltına alındı.

27 Kasım: Urfa'da yapılan ev baskınlarında Urfa'da yapılan ev baskınlarında sosyal medya paylaşımlarında örgüt propagandası yaptığı iddiasıyla 1 kişi gözaltına alındı.

29 Kasım: Alman kamu yayıncısı Westdeutscher Rundfunk Köln'de (WDR) editör olarak çalışan Tuncay Özdamar, 2018 yılında attığı tweetler nedeniyle Eylül ayında hasta annesini ziyaret için gittiği Ankara'da kısa süreli gözaltına alındı.

30 Kasım: Devlet bankası Halkbank'ın Kredi Garanti Fonu desteğiyle bir çete liderine verdiği 700 milyon TL'lik krediyle ilgili en az 3 haber, İstanbul Anadolu 5. Sulh Ceza Hakimliği tarafından kişilik haklarının ihlali gerekçesiyle erişime engellendi ve silinmesine karar verildi.

1 Aralık: Adalet ve Kalkınma Partisi (AKP) milletvekili ile bağlantılı kişiler tarafından öldürülen üç yakını için adalet talep eden Emine Şenyavaş'ın, milletvekili İbrahim Halil Yıldız'a hakaret ettiği iddiasıyla iki yıla kadar hapsi istendi.

1 Aralık: birgun.net internet sitesinde yayınlanan "Polisten savcıya herkes için içinde!" başlıklı habere İstanbul Küçükçekmece 3. Sulh Ceza Hakimliği tarafından 30 Ekim 2023 tarihinde erişim engeli getirildi ve içeriğin silinmesine karar verildi.

YARGI BAĞIMSIZLIĞI VE HUKUK DEVLETİ

28 Kasım: Türk polisi, bu yılın başlarında Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan hakkında şok edici ifşaatlarda bulunan eski sırdaşı Ali Yeşiladağ'a ait İstanbul'daki bir daireye baskın düzenledi ve eşini gözaltına aldı.

30 Kasım: Türkiye'nin en üst temyiz mahkemesi üyeleri, ülkenin iki en üst mahkemesi arasında tutuklu bir milletvekilinin davasıyla ilgili olarak yaşanan son kriz hakkındaki açıklamaları nedeniyle tanınmış bir hukuk profesörü olan İzzet Özgenç hakkında suç duyurusunda bulundu.

1 Aralık: Ankara'da bir mahkeme, Türkiye'nin en büyük tabipler birliği olan Türk Tabipleri Birliği'nin (TTB) yönetim kurulunun görevden alınmasına karar verdi. TTB Başkanı Şebnem Korur Fincancı, terör örgütü propagandası yaptığı iddiasıyla tutuklandıktan bir yıl sonra görevden alındı.

1 Aralık: Avukat Bülent Akbay, Hatay'ın İskenderun ilçesinde adliye önünde başsavcının koruması ve şoförü olduğu belirtilen iki kişiyle tartıştı ve bu kişilerin fiziksel şiddetine maruz kaldı.

KÜRT AZINLIK

30 Kasım Görevden alınan ve yerine kayyım atanan Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi eski Eş Başkanı Selçuk Mızraklı'yı yeniden yargılayan mahkeme, siyasetçiye dokuz yıldan fazla hapis cezası verdi.

1 Aralık: Mardin'in Nusaybin ilçesinde eski HDP ilçe eş başkanları Şiyar Koç ve Dilan Çıtanak, Muş merkezli bir soruşturma kapsamında içinde buldukları aracı durduran polis tarafından gözaltına alındı.

İŞKENCE VE KÖTÜ MUAMELE

30 Kasım: Bursa'nın İznik ilçesine bağlı Göllüce köyünde gözaltına alınan 2 kişi jandarma karakolunda işkence ve kötü muameleye maruz kaldı.

30 Kasım: 3 mahpus (Yusuf Bulga, Çeçen Kilkaya ve Doğan Özbahçeci) istekleri dışında başka cezaevlerine sevk edildi.